

KOHILA

Kohila valla ajaleht

11. jaanuar 2024. Nr 1 (343)

Foto: AdobeStock

Sündmused:

- 12. jaanuar kell 19.00**
KINO "Nähtamatu võitlus" Hageri rahvamajas.
- 13. jaanuar kell 13.00**
Coolbet saaliiga Rummu dünamo vs FC Jõgeva Wolves Kohila spordikeskuses.
- 13. jaanuar kell 17.00**
Naiste saalijalgpalli rahvaliiga Kohila Püsimus vs Tallinna Aurora Futsal Kohila spordikeskuses.
- 14. jaanuar kell 11.00**
Eesti KV võrkpallis U-18 neidudele tsooniturniir Kohila spordikeskuses.
- 17. jaanuar kell 12.00**
TV10 Olümpiastarti II etapp Kohila spordikeskuses.
- 18. jaanuar kell 18.00**
Foto- ja videoretik Pruulidega Arktikas ja loodevõilas Kohila gümnaasiumi auditooriumis.
- 21. jaanuar kell 16.00**
Naiste saalijalgpalli rahvaliiga Kohila Püsimus vs Põhja-Tallinna JK Volta Kohila spordikeskuses.
- 21. jaanuar kell 17.00**
Looduslike kehahoolitsete õpituba. Info 5358 4881.
- 23. jaanuar kell 18.00**
"Killuke Taanit" Kohila mõisakooli algklasside majas.
- 24. jaanuar kell 18.00**
Koolitusõhtu "Kooli koostöö olulisusest lapse tervikliku õitsemise edendamisel" Kohila mõisakoolis.
- 27. jaanuar kell 13.00**
Coolbet saaliiga Rummu Dünamo vs Sillamäe FC NPM Silmet Kohila spordikeskuses.
- 28. jaanuar kell 15.00**
EAKATE UUE AASTA PIDU koos Reet Linnaga Hageri rahvamajas.
- 31. jaanuar kell 19.00**
Kohila valla mälumäng Hageri rahvamajas.
- 3. veebruar kell 13.00**
"SULPSA" festival Kohilas Posti tänava paadisillal.
- 11. veebruar kell 17.00**
Salvide õpituba. Info 5358 4881.

NÄITUSED

- Mahtra Talurahvamuseumi näitused "Röömsaid jõulusid" ja "Vanad kooliõpikud. Maateadus/geograafia"** Kohila raamatukogus.
- Tiina Azojani fotonäitus "Minu panus tervisesse"** Kohila raamatukogu näitusesaalis.
- Marika Mikkori näitus „Raiasmikuandidest ja taarast punutised"** Kohila Keskkonnahariduse Keskuses.

Nähtamatu ja nähtav

Me elame maailmas, mis on osaliselt nähtav ja teisalt nähtamatu. Uue aasta esimestel tundidel üksteisele häid soove öeldes on kalendriaasta meie jaoks veel üsnagi nähtamatu, kuid iga tunni ja päevaga saab 2024. aasta üha nähtavamaks.

Rahvatarkus ütleb, et kõrgelt näeb kaugemale, madalal on ohutum ning mida kõrgemale jõuad, seda kaugemale näed. Rohkem kui paarkümmend aastat tagasi sai Alar Sikust esimene eestlane, kes jõudis maailma kõrgeima mäe Džomolungma tippu. Ta on ühtlasi esimene eestlane, kes on käinud Seitsme tipu klubi kõigil 7 eri paigus asuvail mäetipul. Tippu jõudmine nõuab palju tööd, sihikindlust, pühendumist, loobumist ja armastust oma kutsumuse vastu. Inspireerivad lood mägedest innustavad.

19. sajandi 90-ndatel aastatel rajas tolleaegne Kohila mõisaomanik Karl von Lueder veejõul töötava saeveski ja defööri puitmassi valmistamiseks, millest sai alguse Kohila paberivabrikuga lugu. Põlemisprotsessist tekkiv jääde koguti kokku ja kuhjati hunnikutesse, millest pikkade aastakümnete jooksul kujunesid välja Kohila alevi tuhamäed. Kui palju on omavalitsusi, kes suudaksid mägesid liigutada? Koostöös mitmete osapooltega sai tuhk teisaldatud Rail Baltica Tagadi ökodukti rajatisse. Looduskeskkonda tõeliselt säästvaid ettevõtmisi ülevaade palju ei tea. Rahulolu annab teadmine, et ligi 60 000 m³ loodusvara jääb maapõuest seetõttu kaevandamata ning Tuhamäe tööstusparki kinnistud saavad väärindatud ettevõtluse eestvedamisel. Tuhamägedest on nüüdseks saanud ajalugu ja need on silmade jaoks nähtamatud, kuid nimetus Tuhamäe tööstuspark kannab Kohila valla ettevõtluse ja tööstuse traditsioone.

Üks parimaid kohti hiiglaslike jäämägede nägemiseks on Newfoundlandi ja Labradori provintsi rannik. Ettekujutus triivivast jäämäest on laialdaselt teada ja illustatsioonina mitmeti kõnetav. Sõltuvalt merevee tihedusest on umbes 9/10 jäämäest

allpool veepinda. Jäämäe veepealse osa kuju järgi on raske määrata jäämäe veetaluse osa kuju, sealhulgas seda, kui sügavale see ulatub. Võrdlus jäämäest annab aimu, kui vähe märgatakse ja mõistetakse nähtamatut. Esmalt tundub uskumatuna, et planeet Maa üle 8 miljardi inimese mahub arvestuslikult pindalale, mis on võrdne väikesele Eesti saarele Hiiumaale. Eestis on loendatud 2222 saart, küll aga meie lõunanaabritel puuduvad saared sootuks. Alati on midagi, mille eest olla tänulik. Aasta alguses mõeldes nii kogu maailmale ja kui Eestile, võime olla väga õnnelikud ja tänulikud, et elame vabas Eestis.

Tänulik saab olla ka silmale nähtavate kordaminekute eest Kohila vallas, rekonstrueeriti riigile kuuluvad maanteelõigud, rajati väiksemaid teid nii jalakäijatele kui kergliiklusvahenditele. Üks vanemaid kiviehitisi Raplamaal – Angerja vasallilinnus – on oluliselt nähtavam, kuna heakorrasustööd said hoolega teostatud. Mitmed investeeringud ja projektid on teostatud tänu kaasrahastusele ning targale valla eelarve kavandamisele ja juhtimisele.

Kohila vallavolikogu kinnitas eelmisel aastal Kohila valla arengukava, mis on aluseks tuleviku Kohila kujunemisel. Homne päev on veel nähtamatu, aga täna tegutseme üheskoos järjekindlalt, et Kohila vald on jätkuvalt üks parimaid kohti Eestis kodu rajamiseks ja perega elamiseks. Valla arengu tegevuskavas on palju eesmärgistatud tegevusi, mis aasta alguses on veel avalikkuse jaoks nähtamatud, kuid mitmedki saavad tege-likkuseks ehk nähtavaks juba selle aasta lõpuks.

Olen südamest tänulik igale Kohila valla elanikule ja sõbrale, kelle kaasabil saame kujundada meie valda. Kõik omavalitsused ei suuda teha suuri asju igal aastal, kuid tähtis on mees pidada ema Teresa öeldut: "Me ei pea tegema suuri asju, vaid väikesi, kuid suure armastusega."

Austusega

Allar Haljasorg
Kohila vallavanem

Tuhamägede äravedu

Foto: Allar Haljasorg

VOLIKOGU ISTUNG

28. detsember.

Vallavanema informatsioon:

Kohila valla elanike arv seisuga 1. detsember 2023 on 7821 inimest. Valla eelarve täitmine novembri lõpu seisuga:

- Põhitegevuse tuludest on laekunud 15 miljonit eurot, mis näitab aastast kasvu 11,1%.
- Tegevuskulusid on olnud 13,8 miljonit eurot, mis tähendab kasvu 12,2%.
- Tulumaksu laekumine on olnud 9 miljonit eurot.
- Tulumaksu laekumine on kasvanud 11,3% võrra.
- Tulumaksu laekumine ühe elaniku kohta on aastaga suurenenud 97 eurot, kokku 1179 eurot.

Arvamuse andmine keskkonnanaloo L.VV/327176 muutmise eelnõule

Ettepanek on Mitte nõustuda Keskkonnaameti poolt esitatud "Keskkonnanaloo nr L.VV/327176 muutmise" keskkonnanaloo otsuse eelnõuga muudatuste punkti 1.1.1 osas ja keskkonnanaloo eelnõuga vormi V9 punktis 7 toodud nõuete osas. Teha ettepanek sätestada Kohila paisu kalapääsu projekteerimine ja rajamine järgmise veemajanduskava perioodi lõpuks (so 2034.a lõpuks). Kalapääsu projekteerimist ja rajamist rahastatakse riigi poolt. Kohalik omavalitsus on antud projektis kaasrahastajaks vastavalt oma võimalustele.

Tunnistati kehtetuks Vana-Alsuka kinnistu osa detailplaneering detailplaneeringu elluviimise huvi puudumise tõttu (Pagavere-Raasi tee (uue nimega Raasi tee L3) põhjaküljel).

- Kinnitati Kohila valla hankekord.
- Kinnitati Kohila valla 2023. aasta I lisaelarve

Järgmine volikogu istung toimub 25. jaanuaril. Kohila vallavolikogu istungite protokollid on leitavad Kohila valla veebilehel: <https://kohila.ee/et/istungite-protokollid>.

Volikogu istungite ülekandeid saab vaadata Youtube'i Kapa Kaamera kanalil.

FOTO- JA VIDEORETK PRUULIDEGA ARKTIKAS JA LOODEVÄILAS

ÕPITUBA
18. JAANUAR KELL 18.00
Kohila Gümnaasium

Internetientsüklopeedias Vikipeedia on kirjas, et Loodeväil, mis ühendab Arktikas Atlandi ja Vaikset ookeani, ei ole laevasõiduks väga keeruliste jääolude tõttu sobilik.

Tegelikkuses on selle ligi 7000 kilomeetri pikkuse mereteel läbimine siiski võimalik.

Eestlaste ekspeditsiooni juht Tiit Pruuli ja purjelaeva Admiral Bellingshausen pootsman Maris Pruuli räägivad, kuidas see neil 2023 aasta suvel siiski õnnestus.

REGISTREERUMINE
TEKSTISÕNUMIGA 505 3642
VÕI E-POSTILE reet.runge@gmail.com
OMAOSALUS 3 EUROT
TASUMINE KOHAPEAL SULARAHAS

KOHILA

Kohila valla ajaleht
Toimetuse:
Merle Beljæev, tel 5342 3483
e-post: merle.beljaev@kohila.ee
Keeletoimetaja: Hanna Mari
Villsaar,
e-post: h.m.villsaar@gmail.com
Väljaandja:
Kohila vallavalitsus

Küljendus
PR Diasin
Trükk:
Trükitenused OÜ
Tiraaž: 3400

Järgmine ajaleht
ilmub 1. veebruaril 2024.
Kohila vallavalitsus,
Vabaduse 1, Kohila 79804,
tel 489 4760
e-post: vallavalitsus@kohila.ee

Lääne päästekeskus jagas auhindu tulemusliku koostöö eest kriisivaldkonnas

Foto: Riin Nurk

Kohila vallast pälvis aasta koostööpartneri tiitli Allar Haljasorg.

Tänukirjal seisab:

Kohila valda võib iseloomustada sõnadega **kriisikindel ja toimepidev**. Omavalitsuse juht Allar koos oma meeskonnaga seisab hea selle eest, et Kohila elanikud oleksid hoitud ning ei peaks muretsema, kui nende kodu tabab mõni kriis või hädalokord.

Allar on silma paistnud initsiatiivika, konkreetse ja tegusid tegeva mehenä. Kui ta midagi ei tea, siis ta uurib ning teeb endale asjad selgeks. Ta seisab hea selle eest, et kogukonnad oleksid kriisideks valmis ning omaksid kriisiplaani, võtab oma meeskonnaga osa erinevatest kriisialastest koolitustest, seminaridest ja õppustest. Kui vallamaja on vaja muuta kriisikindlaks ning soetada generaator või satelliittelefon, siis Allaril on need juba homme olemas. Omavalitsus peab olema toimepidev, kuidas sa muidu aitaid neid, kes kriisis abi vajavad – seda põhimõtet jagab Allar tegudes.

Lisaks kõigele eelnimetatule on Kohila omavalitsus nii tubli, et on koostanud ka hädalokorra lahendamise plaani, kuigi otsest kohustust neil seda luua pole olnud. Kohila vald, eesotsas Allariga, on viimastel aastatel aktiivselt tegelenud elanikkonnakaitse erinevate teemadega, mis on tõstnud kriisideks valmisoleku taset nii omavalitsuse enda kui ka asutuste-ettevõtete reageerimise ja elanike üldise turvalisuse vaates.

Allar Haljasorg: „Päästeameti tunnustuse pälvimine tuli üllatusena. Valmisolek kriisidega toimetulekuks on suur väljakutse igale kohalikule omavalitsusele. Kohila vald on teinud mitmed sammud kriisivalmiduse suurendamiseks, kuid järjepidev ja süsteemne ettevalmistustöö peab jätkuma. Tunnustus annab innustust kogu valla kriisimeeskonnale.“

Merle Beljæev

Lugupeetav potentsiaalne arengufondist toetuse taotleja!

Edastame Sulle värsket teavet muudatuste kohta, mis leiavad aset toetuse taotlemise osas maakondlikele arendusprojektidele ja ühisüritustele, mis varasemalt toimus sihtasutuse Raplamaa Omavalitsuste Arengufond kaudu.

Raplamaa Omavalitsuste Liit otsustas 2023. aasta lõpust lõpetada sihtasutuse tegevuse. See ei tähenda aga seda nagu ei oleks enam võimalust vastavaid toetusi taotleda.

Alates 1. jaanuarist 2024 moodustatakse Raplamaa Omavalitsuste Liidu eelarve sees sihtkapital „Arengufond“, mille tegevuse eesmärgid ja põhimõtted on sarnased varasema sihtasutuse omadega. Siiski on kavas ka teatavaid muudatusi, mida palume teil tähelepanelikult jälgida!

Toetuste väljastajaks saab alates 1. jaanuarist 2024 olema Raplamaa Omavalitsuste Liit (ROL), mitte sihtasutus. Taotleja vaates tähendab see, et saadavale toetusele avalikkuse ees viidates tuleb märkida, et toetajaks on Raplamaa Omavalitsuste Liit, mitte sihtasutus Arengufond.

Taotlusi ja aruandeid hakkab sihtasutuse juhatuse ja sekretäri asemel menetlema ROL büroo. Peamiseks koordinaatoriks saab ROL arendusjuht Tavo Kikas.

Loodava sihtkapitali osas muutuvad ja täpsustuvad tegevuse põhimõtted ja taotluste menetlemise kord. Olemas suures osas üritanud säilitada Sulle juba varasemast tuttavat loogikat, aga mõningate muudatuste tegemine on vajalik. Palun tutvuda enne taotluste esitamist nende muudatustega! Teavet ROL ko-

dulehel alajaotuses „Arengufond“ täiendame niipea kui vastavad muudatused jõustuvad. Jälgi seda meie kodulehelt!

Samuti on uuenenud taotluste hindamise meetodika ja hindamiskriteeriumid. Kriteeriumide sisu on jäänud suuresti samaks, aga need on koondatud kokku neljaks, senisest mõnevõrra laiemaks ja komplekssemaks kriteeriumiks ja ka selgemini lahti kirjutatud. Palun tutvuda enne taotluste esitamist hindamismetoodika ja hindamiskriteeriumide kirjeldusega, et teaksid, mida taotluste puhul oodatakse ja hinnatakse. Teavet hindamismetoodika kohta avaldame ROL kodulehel niipea kui see on kinnitatud. Jälgi seda meie kodulehelt!

Taotlusi hakkab hindama kõigi maakonna kohalike omavalitsuste esindajatest moodustatud hindamiskomisjon, kes vahetab selles rollis välja sihtasutuse nõukogu. Komisjoni ettepaneku alusel langetab rahastamisotsused ROL juhatus.

Kõige suurem muudatus on see, et alates 2024. aastast toimub taotluste esitamine SPOKU veebikeskkonnas. Samuti kolib sinna hilisem aruannete esitamine. Taotlemiskesk-konna otselink avaldatakse ROL kodulehel. Palun jälgi seda meie kodulehelt!

2024. aasta arengufondi toetusvoor avaneb 2. jaanuaril 2024. Taotlusi saab esitada kuni 1. veebruarini 2024.

Ootame Sind huvi korral taotlema toetust oma arendusprojektile või ühisüritusele!

Tavo Kikas

arendusjuht

Raplamaa Omavalitsuste Liit

Päästeala ennetuskoolitustele saab nüüd lihtsamini registreerida

Aasta tagasi valmis Päästeameti ennetustöö osakonna ja Siseministeeriumi infotehnoloogia- ja arenduskeskuse koostöös ennetuskoolituste broneerimissüsteem, mis võimaldab koolidel ja lasteaedadel tellida ennetuskoolitusi varasemast märksa mugavamalt.

Ennetuskoolitustele broneerimiseks tuleb süsteemi ID-kaardi, Mobiil-ID või Smart-ID abil sisse logida. Seejärel tuleb süsteemi

sisestada haridusasutuse ja koolituse tellija kontaktandmed. Kontaktandmete korrektsus on oluline selleks, et koolitajad saaksid tellijaga vajadusel ühendust võtta. Broneerimissüsteem asub kodulehel <https://rescue.ee/et/ennetuskoolitused>.

Kõige populaarsemad koolitused, mida haridusasutustele pakutakse, on tuleohutusalane koolitus „Tulest targem“ (mõeldud 6–7 aastastele); veeohutusalane koolitus „Veeohutus I klassile“; tule-, plahvatus-, veeohutusalane ning elanike hädalokorraks valmisoleku koolitus „Kaitse end ja aita teist“ (mõeldud 7. klassi õpilastele). Lisaks neile leidub teisi koolitusi, mille info võib piirkonniti erineda ja uueneb ajas.

Maris Moorits

Lääne päästkeskuse kommunikatsioonijuht

Foto: Merle Beljæev

Marko Kaljuveer Kohila Gümnaasiumi tüüris: esimesed muljed, tulevikuplaanid ja haridusdiskussioonid

Kohila Gümnaasiumi direktor Marko Kaljuveer on koolijuhhi ametis olnud nüüdseks pea pool aega ühest õppeaastast. Direktor jagas intervjuus, et tema senised muljed on mitmekesised, alustades positiivsest vastuvõtust.

„Koolipere on mind hästi vastu võtnud. Kuna suhtlen palju, siis see on ka minu jaoks oluline osa koolijuhhi tööst – olla avatud, leida lahendusi ja mõelda, kuidas asju paremini sättida,” rääkis Kaljuveer. Ta tõi välja, et koolis on mitu osapoolt – õpilased, lapsevanemad, õpetajad ja tugipersonal – ning nendega tuleb võrdset suhelda.

Kaljuveer toob esile, et Kohila Gümnaasiumi elu on huvitav, peegeldades ühiskonna erinevaid tahke. „Üldiselt ma olen väga rahul Kohila Gümnaasiumi eluoluga, see on nagu ühiskonna väike mudel, siin on kõiki asju seinast sein, on rõõme, muresid – kõike mida elu pakkuda võib, ka ootamatuid olukordi,” lisab Marko. Kaljuveeri sõnul on tema eelnevad töökogemused ERR-is ja Postimees Grupis aidanud juhirolli paremini sisse elada. Kuigi sisseelamine võtab aega, on tema esimesed muljed positiivsed.

„Muidugi ma teadsin koolisüsteemi juba Saue kooli päevilt, mul ei olnud selles mõttes midagi väga ootamatut. Teadsin, et soovin hakata Kohila noortele meediat õpetama. Täna osaleb minu meediakursusel 31 õpilast, mis on päris hea tulemus. Lastega suhtlemine aitab ka paremini kooliellu sisse sulanduda, otsekontakt õpilastega on tähtis. Hommikuti ma tervitan õpilasi kooli ukse ees, see on ka selline puhtalt kasvatuslik mee-

tod. Esimene asi, mis sa inimestega kohtudes teed, on ju tere-tamine ja mulle tundub, et see tänapäeva noortel mõnikord vajub ära lihtsalt. Ma ei soovi direktorina istuda kuskil kabineti-vaikus, et õpilane näeb mind ainult, siis kui teeb pahan-dust või kui saab tunnustust,” peab Marko igapäevasuhtlust oluliseks.

Marko Kaljuveer rõhutab ka tagasisideastamise ja õpetaja-tega koostöö olulisust, et paremini mõista, mis koolis toimib ja mis mitte. Ta on korraldanud kohtumisi õpetajatega ning viinud arvamuste kogumiseks läbi küsitlusi ja arutelusid. Kaljuveer toonitab, et tema enda nägemus võib erineda õpetajate omast ning seetõttu on oluline leida ühised lahendused, mis realselt toimivad. Tagasiside on tema sõnul võtmetähtsusega, see aitab mõista erinevaid vaatenurki.

Kaljuveer väljendab muret õpetajate puuduse üle ning rõhutab vajadust luua konkurents õpetajakohtadele. Ta näeb, et üleriiklikud meetmed on vajalikud õpetajate puuduse lahendamiseks ning soovib, et Kohilas oleks võimalik leida pädevaid spetsialiste. Kaugus suurematest keskustest on väljakutse, kuid direktor näeb vajadust meelitada õpetajaid ka kaugemalt ning leida neile sobivaid stiimuleid. „Kõik õpetajad ei ela ju Kohilas ja peame millegagi eristuma, et motiveerida inimesi meie kooli tööle tulema ka kaugematest piirkondadest. Üks teema on ka õppekavade täiendamine ja uuendamine. See aitab ka tegelikult paremini sisse vaadata koolisüsteemi, kaasates väljastpoolt kooli oma eriala spetsialiste, kes aitaksid õppekavas muudatusi teha koostöös õpetajatega. Ma arvan, et põhitöö seisab mul veel ees,” lisab Marko Kaljuveer. Need sammud näitavad Kal-

juveeri pühendumist ja plaane Kohila Gümnaasiumi haridusli-ku keskkonna edendamiseks.

Marko Kaljuveer rõhutas, et õpetajatöö väärtustamise esi-mene muutus saab alguse sellest, kui valitsus ja riik tunnistavad hariduse olulisust ja seavad selle prioriteediks. Tema sõnul on vajalik suurendada investeeringuid õpetajatesse ja nende pal-gatingimustesse. Samuti tõi ta esile, et koolivõrgu arendami-ne peaks hõlmama mitte ainult füüsilist infrastruktuuri, vaid ka inimesi, et luua õpetajatele hea maine. „See on keerukas töö, on vaja leida õige tee, et tagada haridussüsteemi kvaliteet,” märkis Kaljuveer.

Õpetajate hea maine eest peavad tema sõnul hoolt kand-ma mitte ainult õpetajad ise, vaid ka ühiskond ja meedia. Kaljuveer väljendas arvamust, et õpetajate miinimumpalk peaks olema 3000 eurot bruto, mis on tema hinnangul absoluutne miinimum. Ta tõi välja, et õpetajatöö on pingeline ja energiat nõudev, kuid samas rõhutas, et see on vastutusrikas eriala, mis pakub ka vastu rõõmu ja rahulolu. „Põhiline on see, kui tun-ned oma ainet, lisad sinna juurde elukogemuse ja oskuse õpi-lastega suhelda ja nende kõnetamise. Õpilased annavad sulle vastu, kuigi tead, et alati tuleb rohkem anda, kui vastu saad. Siin mängib suurt rolli iga õpetaja isiklik panus,” selgitas Kaljuveer. Direktor rõhutas olemasolevate õpetajate hoidmise ja motiveerimise tähtsust, nimetades seda põhiülesandeks hari-dusmaastikul.

Õpetajate streik ja haridusteemad on saanud viimasel ajal palju tähelepanu, eriti Kohila Gümnaasiumis, kus direktor Marko Kaljuveer on võtnud kätte ja alustanud 2023 aasta sü-gisel Rapla Tre raadios igal kolmapäeval kell 11.00 eetris olevat saatesarja „Tulevik algab täna“. Tema soov on tuua haridus-valdkonnale rohkem tähelepanu ja avada arutelud õpetajate olukorrast ning teistest koolielu puudutavatest teemadest. „Me ei peaks ootama, kuni peavoolumeedia või ajakirjanikud meid kõnetavad. Õpetajad peaksid ise kõnelema ja selgitama erine-vaid olukordi,” märkis Kaljuveer. Saates on olnud mitmeid huvitavaid külalisi, näiteks Eesti Haridustöötajate Liidu teabe-juht Janno Isat, kes on jaganud värsket infort haridusliidu tege-mistest ja streigivalmidusest. Kaljuveer on kaasanud kohalik-ke õpetajaid, direktoreid ja isegi õpilasi, et käsitleda erinevaid aspekte haridusvaldkonnast. Streigi valguses on senised saated loomulikult keskendunud sellele teemale, andes hinnanguid ja analüüside, mis viis õpetajad streigini. „Eks elu mängib ise tee-mad kätte, ei pea väga palju leiutama. Mida rohkem inimesed meie probleemidest inimesed, seda parem on,” lisab Kaljuveer. Ta rõhutas, et oluline on tuua välja nii rõõmud kui ka mured haridusvaldkonnas.

Kohila Gümnaasiumi direktor rääkis ka tulevikuplaani-dest koolis, mis hõlmavad digilehe käivitamist ja kooliraadio rajamist. „Õpilaste sõna peab kostma ja õpilastele tuleb väga palju tähelepanu pöörata,” lisas ta. Kooliraadio ja koolileht an-navad õpilastele võimaluse ise teemasid tõstatada ja arutleda. Kaljuveeri eesmärk on, et need algatused tugevdaksid kooli kogukonda ja looksid parema õhustiku õppimiseks. Kõikide osapoolte, sealhulgas õpetajate, õpilaste ja kohaliku kogukonna aktiivne osalus on tema sõnul tähtis, et hariduselu saaks kujun-dada kooskõlas kõigi vajadustega.

11. detsembril 2023 rikastas Kohila Gümnaasiumi kooli-pere päeva eriline külaline – Ameerika Ühendriikide suursaa-dik Eestis, George P. Kent. See visiit oli suursaadiku esimene Kohila külastus, kus ta kohtus gümnasistidega ja keskendus keskkonnavalastele teemadele. Dialogis arutati mitmetel tee-madel, sh bioloogiline mitmekesisus, tolmen-dajate roll loodus-es ning laiema eluaspektid nii Eestis kui ka mujal maailmas. Külaskäik sai teoks osaliselt seetõttu, et Kohila Keskonnahari-duse Keskuses oli avatud Smithsonian Instituudi rändnäitus “Tolmeldamise uurimine”.

George P. Kenti suur huvi keskkonnaküsimuste vastu pee-geldub tema isiklikus elus, sest suursaadik on ka kirglik mesi-nik. Kent pidas kooli auditoriumis ingliskeelse loengu, tema ettekanne oli ülesehitatud pigem dialoogina, mitte monoloogina. Õpilaste inglise keele tase osutus suurepäraseks, võimalda-des neil aktiivselt kaasa rääkida ja küsimustele vastata. Kohila Gümnaasiumi direktor oli meeldivalt üllatunud õpilaste kee-leoskusest ja väljendas uhkust selle üle, kui hästi inglise keel neil käes on. „Suursaadiku külastus oli hariv ja avas dialoogi keskkonnavalaste teemade osas, samas näitas, et keelteoskus on tänapäeva noortel suurepärase. Kui nüüd siia sisse pikkida ka teadmine, et hea eesti keel ja eesti kultuur on väga olulised, siis võime enda üle uhkust tunda,” lisas Kaljuveer. Ta tõi esile ka suursaadiku lihtsuse ja võimekuse õpilastele korda minna ning vastata mitmetele küsimustele erinevatel teemadel.

Kohtumise käigus tõstatati ka muid teemasid, nagu kul-tuuridevaheline dialoog ja selle olulisus. Kaljuveer kiinnitas, et sellised kohtumised peaksid olema rohkem tavaks, kuna need mitte ainult ei hari, vaid ka rikastavad õpilaste maailmavaadet.

Kaljuveer mainis ka põgusalt selle aasta plaani korraldada Kohila Gümnaasiumis kooliolümpia, keskendudes erinevaste rikastavale mõjule ja just paraolümpiale. Ta loodab tuua kooli Eesti tippSPORTlasi, et õpilased saaksid otse nendega kohtudes inspiratsiooni.

Merle Beljæev

Helmi Roost 100

**Adilast pärit Helmi Roost saavutas vapustava vers-
taposti, tähistades 30. detsembril oma 100. sünni-
päeva. Lapsed ja lapselapsed korraldasid Helmile
Hageri rahvamajas meeldejäeva peo.**

Juubilar ise sãras elurõõmust, tervitades uksele külalisi. Lisaks jagus tal energiat teha pojaga üks tiir tantsupõrandal, kuigi tunnistas, et jalad pole enam need, mis varem: „Kui mu jalad oleksid suutelised, siis võiks tantsida nii, et puru taga,“ ütles sõrtsakas Helmi pärast tantsu. „Noorena ikka pidudel sai tantsitud ja kooliaegu käisin rahvatantsus,“ lisas naine.

Helmi on terve oma senise elu elanud Kohila vallas ja nimetab oma viimase kümnendi eluaja parimaks osaks: „See nüüdne vanus on kõige parem, noorena olid lapsed väiksed ja pidin tööle käima, elu oli raske. Olen sõja üle elanud ja kinnigi istunud, kui metsa pagunud vendade kohta aru päriti. Ma olen kõik need rasked ajad läbi elanud. Olin kolhoosi ajal karjalau-
das lehma lüpsmas. Algul oli käsitsilüpsis 15 lehma ja siis tuli juba 52 lehma masinaga lüpsa. Nooremana sai veel käidud põllutööl ja hobustega sõnnikut veetud ja karjas käidud,“ jagab ta oma elukogemust. Kuidas on naine nii kõrge eani vastu pidanud, imestab ta isegi. „Lapsena olin tihti haige ja pigem kehva tervisega,“ rääkis Helmi.

Hetkel elab Helmi tütre juures Arukülas. Kevadel aga soovib jälle oma Adila kodus toimetada: „Eks vanadusest kipub vahel elutüdimus ka peale tulema, sest ei jaksa enam paljut. Kui ma oma kodus olen, siis tegin siiani ikka ise kõik toimetused. Ostin ka omale väikese käsitrimmeri ja niitsin majaesise muru ära. Aja täiteks vaatan televiisorit, mulle ikka on kududa meeldinud, aga oleks kellele kududa, mul veel palju kootud kindaid varuks ja seisavad kapis ja mis neist ikka juurde teha. Aga olen kudunud beebipapusi ja kunagi, kui Hageri lillepoes sai sokke müüdnud, kudusin lausa sada paari. Siis sain klientidelt kiitagi, et nii ilusad. Aga nüüd seisavad karbi sees,“ jutustab Helmi oma tegemistest.

Helmi Roost avab meile ukse minevikku, jagades oma mälestusi sõjaajast, olles tunnistanud sündmustele, mille olemust on

raske ette kujutada. „Ma olen ikka lastele õelnud, et see praegune on kõige hullem sõda. Ma olen need sõjad ju läbi elanud,“ tunnistab Helmi mõtiskleva ilmel ja jagab mälestust sellest, kuidas ta osales kaevikute kaevamises Maidlas. „Alguses olime Maidlas ja siis toodi Hagerisse Laaseri põllule, nii kõva maa oli, ma olin 18-aastane siis. Kaevasime. Aga siis tulid juba hobustega venelased ja meid aeti koju. Minuga oli ka üks poiss meie külast. Hakkasime ratas-
tega kodu poole liikuma ja oli hirm, et teed on kinni ja ei saagi koju. Aga õnneks läks kõik kenasti,“ meenutab Helmi hetke sõjaajast. „Aga ega noorena osanud karta midagi, me ju läksime veel vaatama lahinguid, kui sakslased jooksid ees ja venelased ajasid taga, olid ajad,“ lisab ta naeratusel, mis kannab endas nii nooruslikku uljust kui ka ajastule omast muret.

Helmil on rikkalik järeltulijate põlvkond – viie lapse, kümne lapselapse, kolmeteistkümnepärlapselapse ja viie lapselapselapsega on Helmi Roost ühe suurejoonelise perekonna uhke esivanem.

Helmi ei ole järgmistele põlvkondadele mitte ainult edasi andnud oma maatöö austust ja oskusi, vaid on õpetanud neile ka olulist eluhoidvat daamilikkust. Ta on rõhutanud tütarlastele alati hoolitsetud välimuse tähtsust, õpetades neile, et juuksed peaksid alati olema säilitatud, huuled värvitud, küüned lakitud ja pärlid kaelas – igas olukorras daam. Täpselt selline on ka Helmi

ise – elegantne ja graatsiline. Tema elustiil ja väärtushinnangud peegelduvad mitte ainult tema enda elus, vaid ka tema järeltulijate käitumises ja suhtumises.

Õnnitleme Helmi Roosti sünnipäeva puhul ning soovime talle veel paljusid rõõmsaid hetki, tantsulisi päevi ja tervist järgnevatel aastatel!

Merle Beljæv

Rakett69 õpihuvilaager Kohila Gümnaasiumis: lapsed õpivad lennukalt mõtlema

Foto: Merle Beljæv

Vahetult enne jõuluaga, 15.–17. detsembril, toimus Kohila valla lastele Rakett69 õpihuvilaager. Kohtun laagrijuhendajate Riina Annilo ja Maimu Torn-Kallioniga Kohila Gümnaasiumis.

Lapsed on parajasti ametis lennumasina meisterdamisega. Meeskonnad nuputavad, kuidas teha kõige kaugemale lennutatav lennuk. Sel aastal osaleb laagris 18 last kolmandast üheksanda klassini. Samad õpihuvilised lapsed, kes ka kaks aastat tagasi Rakett69 laagris läbisid.

Kuidas laager Kohilasse jõudis?

Laagri juhendaja Riina Annilo sõnul rahastas riik mõned aastad tagasi Rakett69 laagri korraldajatele koolitust üle 300 õpetajale. Nii haarasid sellest võimalusest kinni ka Kohila Gümnaasiumi viis õpetajat, kes koolituse läbisid. „Meil osalesid füüsika-, keemia ja ka algklasside õpetajad,“ lisas Riina. Koolitus osutus nii populaarseks, et riigil enam kõikidele huvilistele laagri toetuseks raha ei jätkunud ning tänavune laager tuli tasuda omavahenditest. Õpihuvilaager maksab ühele osalejale 69 eurot, see sisaldab õppevahendeid ja juhendust. Lisaks toiduraha 16 eurot. Kohila vallavalitsus toetas laagriõpet 50 euroga lapse kohta, lisaks leidis Riina häid sponsoreid, kes toetasid meenetega.

Maimu Torn-Kallion kiitis laagri korraldust: „Kõik on kenasti Rakett69 meeskonna poolt hästi korraldatud, täpsed juhised ja õppevideod selgitavad, miks ja kuidas miski asi toimib.“ Iga laagris osaleja saab endale Rakett69 logoga särki ja Aigar Vaigu ning Andres Juure allkirjadega diplomi.

Riina ja Maimu rõhutasid ka meeskonnatöö tähtsust. Maimu märkis, et väiksemad lapsed tulevad suurepäraselt toime ülesannetega, kuna nad julgevad rohkem kastist välja mõelda. Lapsed said lahendada mitmeid põnevaid ülesandeid, lisaks tuli dešifreerida sõnumeid ja uuriti baktereid. Maimu rõhutas, et ülesanded hõlmavad erinevaid valdkondi nagu füüsika, keemia, bioloogia ja geograafia ning julgustavad lapsi mõtlema väljaspool tavapäraseid raamistikke.

Riina ja Maimu peavad tähtsaks ka sotsiaalseid tegevusi ja tagasisidet, mis on oluline osa Rakett69 õpihuvilaagrist. Õpetajatel on spetsiaalne kaust kõigi ülesannete, vahendite ja sotsiaalsete tegevuste jaoks, et tagada laagri sujuv kulgemine ja õppimine. Rakett69 õpihuvilaager on mitte ainult hariv, vaid ka lõbus ja interaktiivne kogemus, mis innustab lapsi lennukalt mõtlema ja meeskonnatöö oskusi arendama.

Laste tagasiside laagripäevadest

- Laager on tore, kuid kahju, et see vähe kestab. Mulle kõige rohkem meeldis salakiri ja veekindla pliiatsi otsimine.
- Tahaksin, et igal aastal oleks Rakett69.
- Rakett69 laager on mulle alati väga meeldinud, kuigi alati on esimesel päeval tunne, et ei viitsi eriti ja miks ma üldse tuln siia, aga lõpuks on siiski väga tore. See on väga tore viis õppimiseks uusi asju.
- Mulle väga meeldis paadi ehitamine, sest see tundus selline asi, kus me saime valida, milline paat välja näeb või kuhu panna ja kuidas panna ämber.
- Mulle kõige rohkem meeldis tiimitöö, sest me saime aidata üksteist. Väga, väga tore oli.
- Mulle on meeldinud nende päevade kohta see, et oleme saanud erinevaid ja laheda ülesandeid teha, kohtuda vana klas-

sijuhatajaga ning iga päev olid uued tiimid. Õppisin ka, kuidas asjad töötavad. Sain rohkem sõprade ja teiste kohta teada ning kohtusin uute inimestega.

- Minu lemmikülesanne oli laeva tegemine, sest seal sai meisterdada palju ja tiim oli ka hästi tore ja sõbralik. Juhendajad olid hästi toredad ja head.
- Laager õpetas, et kõikidel inimestel on plusse ja miinuseid.
- Minul läks laager hästi, sest ma leidsin uue sõbra. See laager oli väga lahe, sest minu klassivennad olid ka seal.
- Mulle meeldis salakiri, bakterite lugemine. Üldse see laager oli tore. Ma sain palju sõpru ja me saime õpetajate toas süüa.
- Minu lemmikülesanded olid paadi ehitamine, laseri peegeldamine ja haaratsi ehitamine. Mulle meeldis see laager väga palju ja ma soovitan seda ka teistele.

Merle Beljæv

„Avatud südamega“ heategevuslik jõuluõhtu

Jõululaupäeva eel kogunesid Katikodu ja Pahlka Camphilli küla elanikud Kohila Mõisakooli algklasside majja, et jagada jõulurõõmu heategevusliku ettevõtmise „Avatud südamega“ jõulupeol. Selliseid jõuluaja kohtumisi on korraldatud juba mitmeid aastaid ning südamlikku taaskohtumist olid väga oodanud nii korraldajad kui ka külalised.

Traditsiooniks muutunud jõulupidudel on alati olnud eriline roll muusikal. Sel aastal astusid publiku ette noored, kes võltsid helisevat muusikat välja erinevatest pillidelt. Altplokkfööti mängis Kaisa Kontus, viiuliduuga astusid kuulajate ette Lisete Lillemaa ja Mirtel Veskimägi. Kandle esines Mirjam Kontus. Esinemiskavast ei puudunud ka tants – tantsukava esitas Liisbet Lillemaa. Jõululugu jutustas Martin Kontus. Kontserdi lõpus koputas aknale ka väga oodatud külaline – jõuluvana! Kinkide valmistamisel olid jõuluvana abilisteks Gaudeo lii-

kumisrühma tantsulapsed ja nende vanemad. Pääpikkudel oli soov mees pidada ka Katikodu ja Pahlka Camphilli küla elanike juhendajaid – neile aitasid pakke valmistada Karina Pint ja LoodusSPA.

Pärast kontserti ja kingituste jagamist olid külalised palutud peolaua äärde. Maitstva maiustustelaua aitasid katta Veski Baar ja kringlimeister Marion Raudsepp. Ettevõtmist toetas Kohila vallavalitsus. Maitsemeeli rõõmustasid ka Jäämari jäätised. Öhtu ei lõppenud aga maiustamisega, vaid hoopiski lustlike seltskonnamängudega, mis tegid osalejatele palju nalja.

Südamlük tänu kõigile, kes jõulupeo õnnestumisele kaasa aitasid! Tänu teile oli taas võimalik meie kogukonnaliikmetele kinkida hulgaliselt rõõmu. Usume, et iga heategu leiab tagasitee selle tegijani ning soovime rahulikku talveaega.

**Heategevusprojekti
„Avatud südamega“ meeskond**

Vasakult: Herkki Olo, Heiti Vahtra, Triin Matsalu, Reelika Vaabel, Rain Terras, Janek Kadarik, Allar Haljasorg, Kristian Skannerup, Tavo Kikas ja Hans-Jürgen Schumann.

Foto: Meik Jäger Jessen

Kestlik ja ringmajandav ettevõtlus- keskkond Taanis

11.-13. detsembril külastasid Rapla, Kohila, Märjamaa ja Kehtna valla, Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskuse ning Raplamaa Omavalitsuste Liidu esindajad Taani Kuningriiki, eelkõige Kesk-Jüütima piirkonda.

Õppereis keskendus ettevõtluskeskkonda kujundavate era- ja avaliku sektori ühisprojektide ning roheteemade tutvustamisele, võttes eeskujuna Taani 50-aastasest taastuvenergia ja keskkonnavalitsuse tegevusest.

Eestis on viimastel aastatel märgatavalt suurenenud päikeseenergia tootmine, tuuleparkide planeerimine ja vesiniku tootmine. Kohalike omavalitsuste spetsialistid on oluliselt kaasatud planeerimisprotsessidesse ja chituste kavandamisse, mistõttu Taani kogemuste jagamine oli äärmiselt kasulik.

Reisi käigus külastati ringmajanduse ettevõtet Mil-Tek Danmark AS Ulfborgis, kus toodetakse pakendipresse alates 1992. aastast. Ettevõtte on spetsialiseerunud toodete efektiiv-

sele taaskasutamisele, näiteks vanast kivivillast saadava kivi-puruga. Mil-Tek Danmark AS pressib tuttava penoplasti 40 korda väiksemaks, hõlbustades selle taaskasutamist. Ettevõtte tegutseb seitse tootesegmenti, tootes aastas 2500 erinevat masinat, ja on pereettevõtte.

Peamine sihtkoht oli Skive kommunis asuv GreenLab tööstusala, kus erinevad taastuvenergia tootjad, jäätmekäitlejad ja taaskasutusettevõtted koostööd teevad. See endine tühi põld on aastatega muutunud muljetavaldavaks tööstusalaks, kus osalevad nii kohalik omavalitsus kui ka erainvestorid. Skive kommunis tutvustati mitmeid roheprojekte, mille eesmärk on teha piirkonnast kõige puhtam ja rohelisem.

Õppereisi lõpetas kohtumine regionaalse investorkonsultandiga, kes jagas mõtteid tuuleparkide planeerimisel ning tutvustas piirkonna rohealgatusi. Reisi korraldasid RAEK Euroopa Regionaalarengu Fondi toel koostöös Anneli Hanseni, EAS-i ja Kredexi välisinvesteeringute osakonnast.

Allikas: Raplamaa Arendus- ja Ettevõtluskeskus

Jaanuarist suureneb vanaduspensioniealiste maksuvaba tulu 776 euron

Aasta tagasi hakkas kehtima vanaduspensioniealistele ja vanaduspensioniiikka jõudvatele inimestele erinev maksuvaba tulu arvestus kuni 704 euro ulatuses. 1. jaanuarist tõuseb maksuvaba tulu aga 776 euron.

776-eurone maksuvaba tulu on seotud inimese vanusega, mitte pensioniliigiga. See tähendab, et see kehtib kõikidele neile pensionäridele, kes on pensionieas (vähemalt 64 aastat ja 9 kuud vanad). Samuti ka neile, kes jõuavad uue aasta jooksul vanaduspensioniiikka.

Sotsiaalkindlustusameti pensionivaldkonna juhi Agne Kiviselja sõnul arvestatakse uus maksuvaba tulu summa automaatselt inimese pensionile ning selleks ei ole vaja eraldi ameti poole pöörduda. „Kui inimese brutopension on suurem kui 776 eurot, tuleb tasuda ülemineva summa pealt tulumaksu. Kui pension jääb aga alla 776 euro ning inimesel on veel tulumaksuga maksustatavaid tulusid, siis üle jäävat osa saab kasutada oma äranägemise järgi, nt töötasult,“ lisab Kiviselg.

Toome näite. Kui inimese pension on 700 eurot ja töötasu 900 eurot, arvestab sotsiaalkindlustusamet uuel aastal pensionilt tulumaksuvaba miinimumi 776 euro ulatuses. Seega on kogu pension tulumaksuvaba. Soovi korral saab pensionär üle jäävat maksuvaba tulu kasutada töötasult 76 euro ulatuses (776-700=76). Selleks tuleb esitada maksuvaba tulu kasutamise avaldus oma tööandjale.

Neile, kes ei ole vanaduspensionieas ega jõua sinna 2024. aasta jooksul, kehtib jätkuvalt astmeline tulumaksusüsteem ning maksuvaba tulu summaks on 654 eurot.

Loe lisaks maksuvaba tulu arvestuse kohta Sotsiaalkindlustusameti kodulehelt.

Kultuuririkkuse aasta 2024

2024. aastal tähistatakse Eestis teema-aastana kultuuririkkust. Sellega püütakse suunata inimesi rohkem märkama, väärtustama ja hoidma Eesti kogukondade ning rahvaste kultuuride mitmekesisust.

Eesti kultuur on väga rikkalik. Mitmekesisust võime leida erinevate piirkondade, külade ja kogukondade vahel, aga ka ühe ja sama valla siseselt. Omapoolse lisandi annavad meie kultuurile ka teiste rahvaste esindajad, kes on endale Eestisse kodu rajanud. Kohila vallas elab vähemalt 41 erineva rahvuse esindaja. Nad on tulnud, et jääda. Paljud neist räägivad eesti keelt nii hästi, et kui ei teaks, et tegemist pole eestlasega, siis ei saaks arugi. Eesti on nende uus kodumaa, kuid kõige selle juures ei ole nad unustanud, kus on nende juured.

Käesoleval aastal tahame tutvustada veidi laiemalt, kes on need inimesed, kes elavad meie keskel. Korraldame teemaõhtuid, kus meie vallas elavad teiste rahvaste esindajad, saavad tutvustada oma kodumaad läbi erineva prisma – kes laulab, kes tantsib, kes näitab pilte, kes pakub süüa.

Täpsemat infot üle Eesti toimuvate ürituste kohta saab aadressilt www.kultuuririkkus.ee.

Kohila vallas toimuva kohta jagame infot nii valla ajalehes, kui kodulehel ja sotsiaalmeedias. Hoia end kursis!

Esimene kohtumine toimub juba 23. jaanuaril kell 18.00 Kohilas, Mõisakooli algklasside majas, aadressil Posti 5. Kohtumisõhtu teemaks on Taani.

Üritus on tasuta! Ootame kõiki osalema!

Sigrid Põld
kultuurinõunik

SUUR ÜLESKUTSE

Too oma kodus seisvad Raplamaad puudutavad ajaloolised materjalid meile digimiseks!

Kogume peamiselt paberkandjal fotosid ➔ dokumente ➔ mälestusi

Materjalid saad koju tagasi viia.

Võta meiega ühendust ★ Rapla Keskraamatukogu malukeskus@raplakr.ee ★ Võta meiega ühendust
tel: 5359 4922

Seoses külastajate suure huviga pikendati Marika Mikkori näitust "Raiasmikuandidest ja taarast punutised" Kohila Keskkonnahariduse Keskuses jaanuari lõpuni. Muu hulgas saab näitusel palju ideid sellest, kuidas valmistada lindude toidumajasid.

Näituse külastamiseks võtke ühendust Keskkonnahariduse Keskuse juhataja Irene Volkiga. Telefon: +372 585 58040, e-post khk@kohila.edu.ee.

LOODUSLIKE KEHAHOOLITSEJATE ÕPITUBA

21.01 kell 17.00

Õpitoas teeme erinevaid kehahoolitsejaid mis:

- stimuleerivad vereringet,
- toidavad nahka,
- parandavad naha mikrovigastusi.

Kasutada saab saunas või duši all.

TÖÖTOAD VIIB LÄBI ENE, POLGU TALU PEREINAINE.

TÖÖTOA OMAOSALUS 15 €, KOHTADE ARV PIIRATUD!

INFO JA REGISTREERIMINE 53584881

KORRALDAB MTÜ HAGERI HARIDUSSELTS

TÖÖTUBASID TOETAB RAPLAMA A KOKALIKU OMAALGATUSE PROGRAMM (KOP)

Lastevanemate koolitus-õhtu tuleb taas

Kolmapäeval, 24. jaanuaril kell 18.00 on Kohila Mõisakooli oodatud kõik, kes soovivad kaasa mõelda kodu ja kooli koostöö olulisusest lapse tervikliku õitsemise edendamisel.

Loeng käsitleb riiklikus õppekavas koolile seatud ülesannet toetada "võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlbelist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut."

Selles valguses keskendutakse tähenduslikele suhetele ja usalduslikule keskkonnale kui lapse hariduse ja kasvatuse vundamendile. Arutelu keskmes on mõisted nagu väärtusruum, motivatsioon, sotsiaal-emotsionaalsed oskused, moraalne areng ning iseloomukasvatuse.

Kooli ja kodu üksmeel ning koostöö on vältimatu tingimus lapse tervikliku ja harmoonilise arengu tagamiseks.

Seekordseks külaliseks on Josemaría (Chema) Camean (pildil), kes töötab Vanalinna Hariduskollegiumi gümnaasiumis klassijuhataja ja eetikaõpetajana. Aastatel 2015 ja 2022 tegutses ta gümnaasiumi juhatajana ning praegu koordineerib ta oma

kooli väärtus- ja iseloomukasvatuse programmi. Ta on doktorant Hispaania asuvas La Rioja Rahvusvahelises Ülikoolis, kus keskendub õpingutes iseloomu ja emotsioonide kasvatuse valdkonnale.

Koolitusel osalemiseks on vajalik eelnev registreerimine. Palun andke oma osalemissoovist teada meiliaadressile merle@kohilamoisakool.ee.

Projekti toetab kohaliku omaalgatuse programm.

Lapsevanemate koolituste töörühm Kohila Mõisakool

Kohila õmblusklass ootab uusi õpilasi

Kindlasti teate, et Kohilas on üle 30 aasta tegutsenud täiskasvanute õppe raames Kohila Kunstide Kooli õmblusklass. Klassil on pikk ajalugu ja pole haruldane, kui ühe pere paar-kolm põlvkonda on jõudnud seal oma kätega endale midagi selga meistredada.

Õmblusklassi teeb eriliseks selles osalemise paindlikkus. Aastas võib õmmelda ühe või mitu eset, õmmeldes saab käia kas nädala vahetusel, õmmlemiseks ei pea olema eelnevat kogemust ega kodus oma masinaid ning ka vanus ega sugu pole olulised. Õmblusklassi õpilasi ühendab soov omandada uusi oskusi, kasutada igapäevaelus rohkem loovust ning suurendada teadmisi kaasajast materjalidest ja vahenditest.

Vastavalt võimetele ja ambitsioonidele saab igaüks valida endale huvipakkuvat riideeseme. Õmmeldakse kõike kardinatelt mantliteni ning haruharva piirdub keegi ainult ühe tööga või ühe õppeaastaga. Õppimise teeb kergeks oskuslik juhendamine alates kanga valimisest kuni soovitud tegumoe ja selle raskustmeni välja. Vastavalt õppija huvile ja tasemele saab osaleda erikursustel ja õppereisidel ning proovida kätt rõivaste konstrueerimisel. Tööd saab õppeaasta jooksul kokku klassitöös, millega on võimalik tutvuda maikuus õmblusklassi tööde näitusel Kohila Kunstide Kooli poolt korraldatud Potilaadal.

Õmblusklassi juhendaja Veera Lepik on kohalik kvaliteedimärk, kes läheneb igale õppijale individuaalselt ja näitab kätte õiget töövõtet. Alati kaasnevad asjakohased selgitused valitud tehnoloogia ja aluseks oleva materjali kohta. Oskused tulevad töö käigus ja esmalt tuleb õppida selgeks vigade parandus ehk harutamine. Korraga on klassis kohal maksimaalselt viis õppijat, mis tagab selle, et ükski õpilase tegevus ei jää tähelepanuta ja jõutakse soovitud lõpptulemuseni. Õmblusklass on olnud kohalike elanike poolt väga hinnatud, aastate jooksul on selle tegevuses osalenud sadu ja sadu inimesi. Paljud on omandanud iseseisva õmblusoskuse või läinud koguni õppima edasi moedisaini.

Riina Danilson

Täiendav vastuvõtt täiskasvanute ÕMBLUSKLASSI!

Huviliste registreerimine Kohila Kunstide Kooli õmblusklassi toimub Tohisoo mõisas

pühapäeval,

14. jaanuaril 2024 kell 13.00.

Pikaajalise kursuse õpe toimub praktilise töö käigus.

Huviline saab valida temale vajaliku ja sobiva tegumoe riideeseme, mida ta hakkab kursusel õmmelda. Kursus annab ka väga hea praktilise ettevalmistuse moedisaini eriala õppimiseks. Oodatud on ka gümnaasiumi viimaste klasside õpilased!

Täpsem info tel 483 3887 või 5664 9395 (õp Veera Lepik) või <https://tohisoo.edu.ee/koolist/taiskasvanute-koolitus/omblusklass/>

Koostööprojekt Ukraina lasteaia kasvamise toetuseks

Möödunud aasta detsembris külastasid koostööprojekti raames Ukraina Ovrutši linna lasteaia meeskonna liikmed Kohila Sipsiku lasteaeda.

Teatavasti ehitas Eesti riik Ovrutšisse 4-rühmalise lasteaia. Nüüd on valminud juurdeehitus ja avatakse veel 4 rühma ehk sealne lasteaed on kasvanud 8-rühmaliseks. Lisaks külastati Tallinna Vikerkaare lasteaeda, kus tutvuti ettevõtliku lasteaia programmiga. Ovrutši lasteaia õpetajad ja abiõpetajad said olla Sipsiku lasteaia rühmade töövarjudeks, osaleda robotikatöös Elyna Heimäe juhendamisel ning meeskonnakoolitusel superviisor-coach Evelyn Soidlaga.

Külalised ei jäänud ilma ka Sipsiku lasteaia jõulupäevast. Kogu projekti koordineerib ja rahastab Eesti Rahvusvahelise Arengukoostöö Keskus (ESTDEV).

Sipsiku lasteaia juhata Kristina Mägi: „Meie lasteaia meeskond on Ovrutši linna lasteaiale mentoriteks. Meie koostöö põhieesmärgiks on toetada neid lapsest lähtuva tegevuskultuuri rakendamisel, et luua võimalused ja keskkond,

kus lapsest kujuneb ennastjuhtiv inimene. Kindlasti meie koostöö jätkub mõlemapoolsete visiitidega ning vahepeal suhtleme ja hoiame kontakti veebis. Oleme tänulikud, et meie lasteaed selle koostööprojekti raames välja valiti, see annab meie meeskonnale võimaluse panustada lasteaia arengusse, arendada koostööd, avardada silmaringi ja teha realselt midagi head.“

See koostööprojekt ei ole mitte ainult hariduslik, vaid ka kultuuridevaheline sild, mis rikastab mõlema riigi lasteaedade tegevust ning toob kaasa uusi ideid ja lähenemisviise laste arengule ja kasvatamisele.

Merle Beljäv

Esita 2023. aasta Kohila valla parima sportlase kandidaat

Hea vallakodanik. On aeg meelde tuletada, millised on meie valla sportlaste 2023. aasta meeldejäädavamad tulemused.

Kohila vallas tunnustatakse traditsiooniliselt nii täiskasvanud- kui noorsportlaseid. Täisealised saavad tunnustatud Kohila valla vabariigi aastapäeva pidustustel ning noori peetakse meelest eraldi sündmusega kevadkuul. Antud üleskutse puudutab sportlaseid, kes on tulemuse saavutamise hetkel vähemalt 18-aastased. Parimate noorte sportlaste kandidaatide kohta teeme üleskutse hiljem. Täiskasvanute tunnustusi jagatakse viies kategoorias: parim meessportlane, parim naissportlane, parim veteransportlane, parim võistkond ning parim treener. Veteransportlane võib olla nii mees kui naine. Peamine, et tema tulemused on saavutatud oma ala veteranide võistlusklassis.

Parimate täiskasvanud sportlaste kandidaate ootame 22. jaanuariks ning need tuleb esitada läbi veebivormi. Vorm on kättesaadav aadressil www.bit.ly/kohilaparin.

Kui veebivormi kasutamine ei ole võimalik, siis palume kandidaadid andmed saata e-posti aadressile artur.ojasalu@kohila.ee. Kirjas tuleb märkida suuremate saavutuste nimekiri, kus on kirjas võistluse nimetus, saavutatud koht ning võimalusel märkida ka see, kui palju oli sportlasel konkurente ehk kui palju oli tema klassis võistlejaid.

Meeskonna esitamisel tuleb esitada kogu võistkonnaliikmete nimekiri. Parimad väärivad tunnustust!

Artur Ojasalu
Kohila valla spordijuht

Kohila lahtised MV lauatenнисes 2024

30. detsembril toimusid Kohila spordikompleksis Kohila lahtised meistrivõistlused lauatenнисes, kus osales 72 mängijat (noorim osavõtja oli 7-aastane ja eakaim 81-aastane).

Kohal oli Eesti esisaja mängijaid nii meestest kui ka naistest ning samuti oli kohal kogu Raplamaa paremik. Võistlused olid väga põnevad, sai näha parimal tasemel mängu, millest võitjana väljus Kätlin Pöldveer, kes finaalis alistas Allar Vellneri.

Tagasiside võistlejatelt võistluste korraldamise osas ja Kohila saali kohta oli järjekordselt väga positiivne. Suured tänud toetajatele, kes ürituse toimumisele nii nõu kui jõuga kaasa aitasid: Toomas Hansar, Jüri Jakobson, Tõnu Hansar, Rai-vo Roots, Siim Boom, Toivo Peegel, Marko Vesiallik, Tanel Reesna, Rene Vinnal, Martin Toomi, Kristo Kurjamaa, Aavo Bollverk, Aivar Soo, Kohila Spordiklubi, Kohila Spordikeskus, Kohila Noortekeskus, Hageri rahvamaja, Saue Rauakaubad, Kohila Tehnikakeskus ja Ketecor OÜ.

NB! Järgmised lauatenнисe võistlused Kohila Spordikompleksis (Rapla Maakonna seeriavõistluste 5. etapp) toimuvad 17. veebruaril algusega kell 10.00.

Raigo Rommot
võistluste korraldaja

Mehed.

Naised.

Kohila valla parimad.

Tulemused

Meeste üld:

- Allar Vellner
- Erlend kesa
- Allan Salla

Naiste üld:

- Kätlin Pöldveer
- Katrin-Riina Hanson
- Sofia Viktoria Geroiskaja

Tüdrukud (kuni 17 a)

- Amanda Hallik
- Reti Juus
- Anna Maria Hanson

Poisid (kuni 17 a):

- Marten Virt
- Maerold Virt
- Enrico Kozintsev

Naised 18–59 a:

- Eiris Ikkonen
- Kristi Ernits
- Piret Kummel

Mehed 18–59 a:

- Aimar Välja
- Urmas Sinisalu
- Erik Trofimov

Naised 60+:

- Elle Öun
- Marika Kotka
- Aili Kuldkepp

Mehed 60+:

- Väino Nüüd
- Kalju Kalda
- Kaljo Põldaru

Kohila valla parim naismängija
– Kristi Ernits

Kohila valla parim meesmängija
– Raigo Rommot

Põhjalikum info ja kõik mängude tulemused on nähtavad aadressil <https://www.rapla.lt/tulemused>.

Õnnitleme eakaid jaanuarikuu sünnipäevalapsi!

LINDA KÕRESSAAR	96	TIIU GEIMONEN	80
HELMİ RÄÄK	94	ERNA TÄHVE	80
PAUL RANNU	92	KAAREL MÄNNARI	80
HEINRICH-ARNOLD PENT	91	VALDEKO PUKK	80
ANTS KULLERKUPP	89	ANNE PÜTSEP	80
ARNO AAVER	89	MAI KAIVA	80
SILVI PÕLDAAS	88	ALEKSANDR GOLUBEV	79
EINIKE RUDI	87	LUDMILLA	
MALVINA SUHHOVA	87	ANDRUŠTŠENKO	79
EVI RANNAMETS	87	VEERA PÄRN	78
LUDMILLA IVANOVA	86	LIIVI RIIM	78
ZINAIDA MÄRK	86	REET RÕUK	78
GALINA KOPANITŠUK	85	IVI LIND	78
VELLO ESOP	85	GEORGI KIRADI	78
HEINO KUUSKMANN	85	URVE JAANIMÄGI	78
ANTS MÄGI	84	HANS VEINBERG	78
ELLE LINDEBERG	84	JÜRI ROMANDI	77
VEERA AKSELEV	83	PAAVO EINARI	
ERESTA HELMAR	82	HOLM	77
AIME VALK	82	VIRA NIKOLAIEVA	76
ANTONINA VASKOVA	82	ILLI ERNITS	76
ENN LIIMETS	82	ENDLA MÜÜR	76
LUULE KUUSING	82	MAIE MEDVEDEVA	76
ALEXANDER BOYKOV	81	HILLAR SUMMEL	76
ENEL ORMUS	81	MIHHAIL TARASSOV	75
SILVI HINDRIMÄE	81	MEERI HELMINEN	75
MAIE PÖDER	80	HELLE SUITSO	75
VOLDEMAR AKSELEV	80	JEKATERINA ILSOO	75
		MADIS JOOST	75

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke!

SIMO MATT
SHANELL ADELIA TIIDO
ITI-ROSANNA TAMMEARU
ALIDEE JÄÄGER

KOHILA VALLA EAKATE UUE AASTA PIDU

28. JAANUAR 15.00

Laulab
Reet Linna

HAGERI
RAHVAMAJAS

KAVAS VEEL LAVALISED JA SÕNALISED ETTEASTED

PAKUME TEED, KOHVI. SUUPISTED VÕIB KAASA TUUA

Buss väljub Pähklast 14.15, 14.25 Salutaguselt, 14.30 Prillimäelt pargi juurest, 14.35 Kohila bussijaamast jne. (Peatub kõigis teele jäävates peatustes)
Tagasi läheb buss 19.10

INFO HENRI ZIBO 53775586

Puurkaevud
Maaküte
Veesüsteemid
Biopuhastid
Septikud
Mahutid

Puurvesi
 PUURKAEVUD

KONTAKT
 www.PUURVESI.ee
 Info@puurvesi.ee
 +372 5566 2032
 +372 5569 4310

TELLI KUTSELINE
KORSTNAPÜHKIJA

TEL: **53 888 420**
MARKO LEHTSALU

Kregleni tall võtab vastu uusi õpilasi ratsakooli!

Õedatud on algajad ja edasijõudnud, lapsed ja täiskasvanud.

Vaata lisa www.kregleni.ee ja registreeri ennast Sulle sobiva treeneri tundi.

Lisainfo: ratsu@kregleni.ee, tel: 53 411 797, sõnniku müük tel: 53 334 401

Sulpsa
Festival Kohilas
3 veebruar, 2024
 Posti tänava paadisillal 13:00-16:00

Saunad | Talisuplus | Kohvik | Tegevused lastele

- ✓ Parkimine Kohila Gümnaasiumi parklas
- ✓ Võta kaasa enda sööginõud
- ✓ Ujumisriided ja käterätik
- ✓ Üritus on tasuta, kuid annetuslik panus on teretulnud

Lisainfo:
 Maria Saarna
 53584881

Üritust toetab Raplamaa KOP

Meie hulgast on lahkunud

OLAVI VEREV
VLADIMIR SVIRILIN
IDA LEPPIK
VILMA LEPIND
GALINA KOPANITŠUK
NATALJA GALTSOVA
JEVGENIA TEINEMAA
MARGIT RAUD

Mälestame aktiivset ja abivalmis ühistu liiget

ELLE LAURI
12. XI 1939 - 28. XII 2023

ning avaldame kaastunnet lähedastele.

Aiandusühistu Kapa Aespa liikmed

In Memoriam
OLAVI
VEREV

27. detsembril lahkus 79-aastaselt Kohila valla elupõline spordimees Olavi Verev. Olavi sündis 26. oktoobril 1944. aastal Raplamaal Kärus. Varsti kolis pere Kohilasse ja siin lõpetas Olavi 1964. aastal keskkooli. Ka tema edaspidine elu oli seotud Kohilaga.

Kuigi Olavi oli kogu elu tuntud spordimees, siis huvitus ta ka väga muusikast: nooruses mängis klarnetit, saksofoni, klaverit ja suupilli, oli puhkpilliorkestri liige ja laulis akadeemilise meeskoori noortekooris. Ka tundis ta väga suurt huvi nii Eesti kui eriti Kohila ajaloo vastu. Tema meelisteemad olid Kohila piirkonna koolide ja Kohila seltsi ajalugu ning Kohila piirkonna spordiajalugu. Olavi uuris spordiseltsi Püsivuse algaastate tegutsemisi, Püsivuse traditsioonide jätkaja Kohila Kalevi tegutsemist pärast sõda, samuti Kohila rahvamaja ehitamise alustamist möödunud sajandi 30-datel.

Olavi töötas Kohila sovhoosi ehitusbrigadis ja saeveskis. Viimased 15 tööaastat töötas aga Kohila Spordikeskuse hallimeistrina.

Olavi oli ise läbi ja lõhki spordimees, tegeles tiptasemel pikamaajooksuga. Keskkoolis õppides oli ta küll pigem sprinter ja keskmaa jooksja. Olavi 1963. aastal ajal joostud 400m aeg 52,7 on Kohila Gümnaasiumi A-vanuseklassi rekordiks tänapäevani, olles seega vastu pidanud üle 60 aasta. Tema 1980. aastal Tartus joostud 10000m aeg 31.06,2 kuulus vabariigi parimate hulka. Sellise tulemusega oleks ta olnud 2016. aastal hooaja edetabeli uht; 2017., 2019. ja 2023. aasta teine ning 2019. ja 2022. aastal kolmas.

Tiptasemel sportimist jätkas Olavi veteransportlasena kui võttis osa Euroopa- ja Maailmameistrivõistlustest 1996. aastast kuni 2010. aastani 12 korral – talvel hallivõistlustel 3000m ja suvel staadionil 10000m jooksus. Parimad kohad sellest ajast olid viies koht Rootsis Eskilstunas 2005. aastal 3000 m jooksus M60 grupis ja seitsmes koht Soomes Jyväskylä 2000 aastal M55 grupis.

Pärast 2012. aastat jätkas Olavi treenimist oma lõbuks, kuna pidev põlvevalu ei lasknud edaspidi tiptasemel tulemusi teha. Tal oli väljakujunenud norm joosta päevas 10 km, hiljem kepikõndi teha, sõltumata ilmaoludest. Iga kuu kujunes nii kokku 300 km ja aastas 3600 km. Hiljem asendus kõndimine jalgrattasõiduga: iga päev ligikaudu 30 km, mis tegi kokku 1000 km kuus ja 12000 km jalgrattasõitu aastas.

Südamlik kaastunne abikaasale, pojale ja tütrele perekonnadega. Mälestus tõsisest spordimehest Olavi Verevist jääb igavesti kestma.

Aavo Kergand

Pärast rasket haigust lahkus meie seast abikaasa, isa, vanaisa, äi ja elupõline spordimees

OLAVI VEREV

Mälestavad abikaasa, lapsed ja lapselapsed

Rahu on sinuga, mälestused meiega.
 Armas klassivend

OLAVI VEREV

Siiras kaastunne lähedastele.

Kohila keskkooli 5. lend

Avaldame südamlikku kaastunnet Elenale

EMA

surma puhul.

KÜ Posti 8 elanikud

KUULUTUSED

Ohtlike puude langetamine. Tel 5663 2968.

Müüa lõhutud kuivad ja toored küttepuid kohaletoomisega. Uus! Kuivad küttepuid 40l võrkkotis 30 cm (lepp, sanglepp, kask, saar). Info ja tellimine kodulehelt www.pakhalupuu.ee, tel 5099 598 või e-post pakhalupuu@gmail.com.

Kallis Ülle, oleme mõttes Sinuga, kui jätad hüvasti oma kalli abikaasa

OLAVI VEREVIGA

Sügav kaastunne Sulle ja Sinu perele.

Illi ja Sirje peredega

Mälestuste päiksekullas jääd Sa ikka meiega.

Sügav kaastunne kõikidele lähedastele kalli

MARGIT RAUD

kaotuse puhul

Maimu, Haardal, Anne, Marina, Vera, Nelli, Tiit

MARGIT RAUD

Mälestame ja langetame pea.

Sügav kaastunnet emale, õdedele, lastele peredega ja kõigile lähedastele.

Perekond Evisalu

Mälestame head ja abivalmis seltsi liiget

MARGIT RAUDA

ning avaldame sügavat kaastunnet omastele.

Angerja-Pahkla Haridusselts

Lahkunud on meie kauaaegne naabrimemm

IDA LEPPIK

Südamlik kaastunne tema suurele perele ja lähedastele.

Mälestades ja mäletades naabrid Põllu tee 10-st ja Maie Mets

Mälestame kallist kolleegi

VLADIMIR SVIRILIN

Südamlik kaastunne kõigile lähedastele.

Šeiker Teed OÜ

Südamlik kaastunne Loreidale, Siretile ja Mihklile kalli abikaasa, isa ja vanaisa

VLADIMIR SVIRILINI

surma puhul.

MTÜ Sutlema Küla Selts

*Ei ärka päev, mis igavikku loojus.
 Jääb alles ainult mälestuste soojus.*

Sügav kaastunne lähedastele kalli

VLADIMIR SVIRILINI

kaotuse puhul

Kohila Avatud Noortekeskuse töötajad

Südamlik kaastunne Loreidale ja Siretile perega kalli abikaasa ja isa

VLADIMIR SVIRILINI

kaotuse puhul.

Sutlema-Aespa lasteaia pere